

Curtea de Conturi Europeana considera ca recurgerea la consultanti externi de catre Comisie prezinta riscuri potentiale

Modul în care Comisia Europeana angajeaza consultanti externi si recurge la serviciile acestora nu asigura în totalitate o utilizare optima a resurselor si nici nu îi protejeaza pe deplin interesele, potrivit unui raport publicat joi de Curtea de Conturi Europeana.

"În cadrul elaborat pentru reglementarea utilizarii acestor servicii exista lacune importante, care genereaza riscuri potentiale legate de concentrarea furnizorilor de servicii, de dependenta excesiva si de conflictele de interese, riscuri care nu sunt suficient monitorizate. Curtea subliniaza, de asemenea, deficiente ale modului în care sunt evaluate activitatea consultantilor si valoarea adaugata a acesteia", se spune în raport.

Totodata, auditorii au constatat ca sistemul de informatii al Comisiei Europene nu este în masura sa ofere o imagine completa a modului în care Comisia recurge la consultanti externi. Cert este faptul ca Comisia a recurs din ce în ce mai mult la consultanti externi pentru a presta diverse servicii de consiliere si de sprijin. În ultimii ani, aceasta a contractat anual aproximativ 1 miliard de euro pentru o gama larga de astfel de servicii care acopera activitati de consultanta, studii, evaluari si cercetare.

Furnizorii externi sunt implicati în principal în punerea în aplicare a politicilor de vecinatate si de extindere ale UE, a parteneriatelor internationale, a instrumentelor de politica externa si a actiunilor în materie de mediu si clima. Auditorii au verificat daca CE a reusit sa obtina o utilizare optima a resurselor si sa își protejeze interesele.

"Externalizarea anumitor sarcini poate fi utila si, uneori, necesara. Dar Comisia Europeana ar trebui sa se asigure ca maximizeaza valoarea obtinuta pentru suma de bani pe care o plateste. Este nevoie de un grad sporit de transparenta si de raspundere de gestiune în ceea ce priveste sarcinile care pot fi externalizate si modul în care sunt gestionate riscurile de concentrare a furnizorilor, de dependenta excesiva si de conflicte de interese. Sper ca raportul Curtii va ajuta administratia UE sa avanseze în aceasta directie", a declarat Francois-Roger Cazala, membrul Curtii de Conturi Europene responsabil de acest audit.

Auditorii au identificat lacune în cadrul care reglementeaza recurgerea la consultanti externi. În special, în ceea ce priveste serviciile de consultanta si de cercetare, care reprezinta aproape 80% din suma contractata; nu exista orientari cu privire la masura în care sarcinile pot fi externalizate, la modul în care sunt definite serviciile furnizate de consultanti externi si la mijloacele si capacitatile care ar trebui mentinute la nivel intern. În plus, în ceea ce priveste unele servicii de consultanta achizitionate pentru a îndeplini sarcini recurente, Comisia nu efectueaza analize cost-beneficiu si analize ale nevoilor pentru a lua în considerare avantajele relative ale recurgerii la furnizori externi mai degraba decât la personal intern înainte de a lansa noi cereri de oferte pentru achizitii publice.

"Desi criteriile utilizate pentru a selecta ofertele câstigatoare erau adecvate, Comisia nu a monitorizat si nu a gestionat suficient riscurile importante asociate cu recurgerea de catre aceasta la consultanti externi. Printre ele se numara riscurile de concentrare a furnizorilor si de dependenta excesiva de un numar relativ mic de furnizori de servicii. În perioada analizata, Comisia Europeana a încheiat contracte cu un numar de 2.769 de consultanti externi, dar numai primii 10 furnizori reprezentau 22% (aproximativ 600 de milioane de euro) din totalul sumelor contractate în perioada auditata. Cu alte cuvinte, unele servicii ale Comisiei se bazeaza în mare masura pe un numar relativ mic de contractanti. Chiar daca se organizeaza în mod regulat proceduri de licitatie deschise, nu este neobisnuit ca unul si acelasi furnizor sa câstige contracte succesive pe parcursul mai multor ani", se spune în raportul Curtii.

Acest risc de concentrare a unui numar mic de consultanti externi implica riscul ca unii furnizori cu o vasta

experienta de lucru cu Comisia sa aiba mai mult succes în câștigarea unor contracte.

Cu titlu de exemplu, auditorii UE au constatat ca unii furnizori ofereau o combinatie de servicii de consiliere, de punere în aplicare si de evaluare pentru aceeasi directie generala a Comisiei, ceea ce le poate oferi un avantaj competitiv deoarece sunt implicati în conceperea, în punerea în aplicare si în evaluarea aceleiasi politici a UE. Comisia dispune de proceduri pentru detectarea si prevenirea potentialelor conflicte de interese, dar acestea sunt în majoritate verificari formale, care nu pot garanta singure gestionarea riscurilor legate de conflictele de interese.

Dupa examinarea unor contracte individuale, auditorii UE confirma ca Comisia verifica daca consultantii furnizeaza serviciile la nivelul de calitate solicitat înainte de a efectua platile.

Totusi, ei subliniaza ca, în afara studiilor si a evaluarilor, Comisia nu a evaluat în mod consecvent performanta consultantilor externi. Numai unele directii generale efectueaza exercitii bazate pe lectiile învatate sau evaluari ex-post ale raportului costuri-beneficii, iar atunci când acestea sunt efectuate, nu exista o colectare centralizata a unor informatii care sa permita cea mai buna utilizare posibila a rezultatelor produse de serviciile furnizate de consultantii externi. În opinia Curtii, acest fapt diminueaza capacitatea Comisiei de a identifica domeniile care ar putea fi îmbunatatite si creste riscul de reangajare a unor consultantii care au avut performante slabe în trecut.

"Având în vedere amploarea recurgerii la consultantii externi, Curtea solicita Comisiei Europene sa îmbunatateasca modul în care gestioneaza utilizarea serviciilor acestora. De asemenea, ea solicita Comisiei sa sporeasca transparenta prin raportarea periodica si exacta cu privire la utilizarea serviciilor prestate de consultantii externi", potrivit documentului.

Auditul acopera serviciile furnizate de consultantii externi care au fost finantate din bugetul UE si contractate de Comisia Europeana în perioada 2017 - 2019 si care au fost înregistrate de aceasta cu titlu de consultanta, studii, evaluare sau cercetare. Acolo unde a fost cazul, s-au luat în considerare informatii relevante recente cu privire la utilizarea serviciilor furnizate de consultantii externi. Serviciile de consultanta în domeniul informatic nu au fost acoperite de acest audit, precizeaza Curtea. AGERPRES/(AS - editor: Oana Tilica, editor online: Ada Vîlceanu)